

Celek

S výjimkou primordiálních událostí, jejichž jednota je dána (event. založena) jejich vnitřní jednoduchostí (zejména tím, že jsou dále časově nedělitelné), platí o každém (vyšším) celku, že musí sám sebe nejen ustavovat a uchovávat, ale po celou dobu svého „bytí“ se také vždy znovu obnovovat, znovu ustavovat a v tomto znovuustavení se k sobě přiznávat, navazovat na sebe a tím udržovat sám sebe jako celek. Součástí a de facto zakládající složkou tohoto opakujícího se sebeustavování je vždy nové stávání se subjektem. A zde je možno se tázat, zda je subjekt vůbec schopen „klást“ sám sebe právě jakožto subjekt. Subjekt (jakožto subjekt v ryzím smyslu) totiž není a nemůže být „pozitivním“ jsoucnem, nýbrž vztahuje se ke všem „pozitivním“ jsoucňům jako „jsoucno“ negativní, tedy vpravdě „ne-jsoucno“. Každý subjekt v tomto silném smyslu je vždy také jakousi otevřeností situace, jakýmsi jejím kontingentním momentem. („Absolutní subjekt“ by byl absolutní otevřeností čili absolutní kontingencí situace, v důsledku toho by vlastně likvidoval situaci jako situaci, protože by už nebyl a ani nemohl být nikterak „situován“, tj. nemohl by být středem žádné situovanosti ani situace.) Jestliže však je subjekt otevřeností situace, musí mít schopnost nejen situaci otvírat, ale i aktivně hledat a nacházet cestu k sobě samotnému, a to právě skrze otvírání situace. Otevřenost subjektu k sobě samému, což znamená otevřenost subjektu v jeho danosti k sobě samému ve své nedanosti, není ničím jiným než otevřeností vůči své vlastní darovanosti, čili otevřeností vůči tomu, že je díky přicházející budoucnosti sám sobě darován, aniž by z toho mohlo být vyvozeno, že to je právě on, který si sám sebe dává či daruje. Protože ani darovanost subjektu jako nejsoucího nemůže být objektivována, nemůže být objektivována (a to dokonce ještě menším právem) ani ona „instance“, kterou bychom mohli za darem resp. darováním předpokládat.

(Písek, 940214-1.)